

kar bi utegnilo še v tekočem letu v tisk priti. Kakor hitro dobimo o tem poročilo, bom nadaljna poročila poslal in mogoče rokopis častitemu predstojništvu za tisk prepustil.

Dunaj, 4. avgusta 1883.

C. kr. ministerstvo za poljedelstvo
Falkenhayn.

Na to je odbor cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva v svoji seji 2. septembra 1883. l. sklenil, se s tiskarno družbe sv. Mohora zaradi tiska omenjene knjige pogoditi — na kar pa tiskarna niti do danes odgovorila ni. Da bi se o zadržaji tako težko pričakovane knjige posvetovali, je sadjerejsko društvo povabila g. E. Kramarja iz Ljubljane, g. Kalmana iz Maribora in še dva druga gospoda. Pogovorilo se je, da bodo knjigo pisali gg.: kmetijski učitelj E. Kramar, ravnatelj Kalman iz Maribora in (takrat še) učitelj na vinorejski šoli, Hansel v Mariboru. — No, zakaj omenjena dva gospoda nista sodelovala, ne vem. Od strani sadjerejskega društva se je pozneje še povpraševalo, če dobimo knjigo ali ne — in zdaj jo imamo, če se je bilo tudi treba dolgo potezati za njo. Visoko ministerstvo za poljedelstvo je blagovolilo cesarjevič Rudolfovemu sadjerejskemu društvu v Šent-Jurji 50 iztisov omenjene knjige poslati, da jih namenu primerno brezplačno razdeli. V. Jarc.

Iz Vranskega. (Živinski sejem.) Naši živinski sejmi so bili doslej jako slabi, prignalo se je malo živine, kupcev ni bilo in cena živine je na kvar našemu že itak tlačnemu kmetu silno upadla. Vranski trg ima pa za take sejme prav ugodno lego, ker je ob državni cesti in lepo v ravnini. In vendar so Vranske sejme prekosili malo da ne vsi sejmi v okolici, posebno sloveči so bili pa sejmi v Št. Gothardu in v Motniku na Kranjskem, akoravno nobedno teh sejmišč ne leži na državni cesti in je našemu kmetu oboje preveč od rok. Zatoraj smo se letos z veseljem začudili nad sejmom ob sv. Kungoti 3. marca. Prignane je bilo živine nad 500 glav, deloma iz dalnjih krajev in prav lepe. Cena se je vrstila med 160 do 180 gld. za par volov, plačeval se je pa nekateri par tudi po 280 do 300 gld. Vsekako bi bila cena zdatno poskočila, ali ker so bili tukajšnji sejmi razupiti kot slabi, toraj je došlo premalo kupcev. Zdaj pa bode gotovo bolje in to nam je srčno želeli. Opozorim toraj kmete in kupce, da ne zaostanejo in da v obilem številu dojdejo na naše sejme. Prihodnji sejmi so: drugo sredo po veliki noči, ob sv. Mihelu in 15. novembra. Pričakuje se tedaj, da bode posehmal o njih sejmsko življenje še bolj živahno, gotovo pa v prid naših kmetov.

Raznoterosti.

(Črevlji.) Ni prijetno in je še celo zdravju v časih je tudi življenju nevarno, če dobomo mokre noge po zimi. Temu pa se pride v okom, če se dejo črevlji večkrat v vodo, v katero se vtore mijilo na debelo. Le-ta voda je vzele in kakor se nam zatrjuje, v take črevlje ne more potlej voda v toliki meri, da jih premoči.

(Naše vino.) Nekaterim častnikom na c. kr. ladiji je bilo prišlo na misel vzeti seboj vina iz ljutomerskih goric — na pot unkraj ravnika, tedaj na doljno stran Afrike. Da-si je tamkaj silna vročina, vendar se vino ni skazilo, še-le prav dobro jim je dišalo.

(Tobak.) Na Moravskem bi radi mesto pese, ki nima sedaj skoraj nobene cene, dobili dovoljenje saditi tobak. Obrnili so se za-nj do c. kr. ministra ali težko, da dobé dovoljenje, ker ima tudi Ogerska vlada v tem besedo.

(Jabelka.) Da so jabelka okusna, to je znano ali da so tudi v pomoč še zdravju, ni tako znano. Kdor pojé jabelko kako uro pred kosilom, njemu diši kosilo prav dobro, da-si je tudi le borno. Kdor pa ga pojé po kosilo, njemu le-to dobro tekne. Le ta, ki mu postaja slabo, ako je sadje, naj se ne sili tudi z jabelkom. K večjemu še sme poskusiti kuhanih jabelk.

(Rja.) Z jekla se odpravi rja s prahom likalnega kamena, ki se nekaj namoči z vinskim cvetom. Z njim se pomaže zarjavelo mesto ter z gobo očisti. Ako se temu prahu pridene še malo olja, dobi pa jeklo lepo, novo bleščobo.

(Svinjska pleča.) Ako je svinjsko pleče ali sploh vojeno meso poleti prežarko, pomaga se temu s tem, da se dene v vodo, v kateri se meso kuha, nekaj žlic sladkorja. Kdor pa dene tako meso v toplo vodo, v katero je djal pol žličice natre ali sode, ter ga pusti v njej čez noč, dobi nežno in sočno meso.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica		Rž		Jedmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	6	91	5	18	4	90	3	10	5	25	4	90	4	40
Ptuj	7	20	5	50	4	80	3	—	5	20	4	80	4	80
Celje	7	10	5	20	5	37	3	80	4	95	—	—	7	15
Gradec	9	10	7	35	7	—	7	20	6	60	—	—	6	90
Ljubljana . . .	7	60	5	80	4	80	3	10	5	—	—	—	—	—
Celovec	7	—	5	—	4	80	3	—	4	40	—	—	—	—
Dunaj	9	80	7	23	6	50	6	60	6	50	—	—	—	—
Pešt ¹⁰⁰ Kgr.	9	05	6	72	7	45	6	70	6	08	—	—	—	—

den. Slovesnosti so bile, ako sodimo po pripravah, velike; tudi gostov, zastopnikov tujih vlad je bilo veliko, vendar tujih vladarjev ni prišel nihče sedaj v Berlin, edini kralj in kraljica rumunska sta se bila tje podala. — Mladi Bismark, grof Herbert je prejel od ruskega cara velik red in to se razlaga, da ste si Nemčija in Rusija še zmerom prijazni. — Kakor je podoba, ne meša se Rusija v zadeve, kakor se vrše v Bolgariji ali vsaj očitno ne, tedaj pa tudi ni uzroka, da se ji katera država postavi po robu in zato še ni strahu, da se vname že kmalu vojska. Dolgo pa vsekako ne izostane, čemu bi sicer v vsaki državi, bodi velika, bodi mala, toliko ljudi phali v orožje! — V Bolgariji je sedanja vlada sicer zadušila upor v Ruščuku, toda ker je dala vstreliti toliko ljudi, vrše zato timbolj na tihem po deželi in nič se ne zna, kedaj da bode tega konec. — Turki so zasegli grško ladijo, na kateri je bilo veliko streliva; spraviti je to hotela v Makedonijo. Ta dežela je pod Turčijo, pa bi se rada od nje odtrgala. Da so se torej polastili turški vojaki tega streliva, razumeje se lahko ali ne ve se, če ga že poprej ni več prišlo v one kraje. Tedaj je že tudi tam vroče, v prvi vrsti za Turčijo ali celo mogoče, da se iskra vname tam, požar pa, Bog vé, kje nastane. Pri turški vladi se nagibajo sedaj bolj na angleško stran in to je uzrok, da ne stori Turčija nič za svojo sosedo, Bolgarijo. — Doma pa ima Anglija vedno svojo težavo z Irci. Njim ne mara dati pravic, drugje pa se dela, kakor da ji hodi vselej le za pravico. Une dni so zaprli kat. duhovnika, ker ni hotel biti za pričo pri neki obravnavi zoper njegove župljane. Na poti v ječo pa so ga potlej le obsipavali ljudje ter so iz vseh krajev, koder so ga peljali, hiteli skup. To utegne delati vladi še kedaj silo. — Vojni minister, general Boulanger, dela na to, da si srca francoskega ljudstva pridobi in kakor je podoba, gre mu to precej po sreči. — Iz zveze francoske republike in ruske države ne bode nič, kajti car ne da veliko na može, ki so na krmilu francoske vlade. Od danes do jutri le trpi njih veljava. — Sv. O. e v Rimu so imenovali več novih kardinalov, med njimi je dunajski nuncij, Vanuttelli in pride torej na njegovo mesto drug nuncij, kajti noben kardinal ne ostane več na takem mestu. — V Sudanu je sedaj mir in upa se, da se bodo prerokovi privrženci kmalu porazgubili in tako konec prelivanja nedolžne krvi, ki je celih 10 let trpelo.

Za poduk in kratek čas.

Trije brati.

(Narodna pripovedka iz Savinjske doline.)

Zapisal Leon Štorman

Živeli so nekdanj trije brati. Starejša dva sta pa mlajšega strašno hudo gledala in ga

vedno le „štramleta“ imenovala. Da pa ni bil tako zabit, kakor sta ona mislila, pové vam to, kar se mu je zdaj prigodilo.

Zmenijo se nekega dne, da bo šel najstarejši brat v bližnjo graščino služiti. Gre, in ko vpraša graščaka, če potrebuje kakega hlapca, mu ta vljudno odgovori, da bi ga potreboval. Dogovorita se, pa tudi zmenita za 200 gld. letnega plačila, pa pod tem pogojem, da če bode hlapec kaj jezen na graščaka, preden leto preteče, moral bode oditi brez vsega plačila iz službe, če bode pa gospod kaj jezen na hlapca, izplača mu letno plačilo in potem mora oditi še tisto uro. To pa tudi, če bi se že prvi ali pa najzadnji dan vvezila.

Brat je zadovoljen s pogodbo, še tisti dan odrine služiti.

Prvi dan mu reče graščak iti v precej odstranjeni gozd drva sekati; na pot seboj mu pa da srednje veliko pa močno zavezano in zapečateno vrečo. On vzame brez daljnega vprašanja ostro brušeno sekuro, vrže omenjeno vrečo na ramo in jo mahne v gozd.

Seka in seka, kar mu je duša dala tako, da je zraven lačen postal; pa saj je že poldne, — si misli — bode že kmalu si podložil ter se okrepčal. Ozira se skraja po malem, tje, odkoder bi mu moral kdo graščinskih južino prinesiti. — Oh! ni videti še nobenega, čeravno bo morebiti že štiri ura. — Zdaj pogleduje v enomer tje, pa — zastonj. Moral je celi božji dan sekati brez vse jedi in pijače. — O kako ga to jezi. — Kakor hitro se malo zmračí, zadene ves razljuten vrečo na ramo, katero je zjutraj ne vedé, zakaj sem prinesel in zdaj jo pa mora ravno tako domu nesti. Graščak mu že naproti pride in ko ga vidi vsega razvnetega, ga vpraša, če je kaj jezen?

„Vrag bi ne bil jezen, celi dan hudo sekati, pa nič jesti ne piti dobiti!“

„No, če si jezen, pa pojdi — —.“

Kaj hoče storiti siromak? Mora brez vsega obotavljanja oditi, saj sta se popred tako zmenila. Torej celi dan je zastonj drva sekal.

Zdaj gre srednji brat svojo srečo poskusiti. Pa tudi njemu se ni nič bolje godilo. Tudi on je en dan zastonj drva sekal, potem jo pa pobrisal.

Tudi najmlajši brat se ponudi za graščinskega hlapca, čeravno sta mu brata močno odbijala, rekoč: „Če mi dva pametneja nisva obstala, kako neki boš ti štramle?“

Pa on ju še ne posluša. Gre in se zweni z graščakom za 200 gold. letnega plačila, pa tudi pod tem pogojem, da če bode graščak pred letom na nj jezen, mu plača 200 gld. in mora takoj oditi, ako pa bode hlapec na nj jezen, mora pa tudi takoj brez vsega plačila oditi, če tudi bi komaj en dan leta manjkalo.

Hlapcu bila je pogodba všeč in takoj